

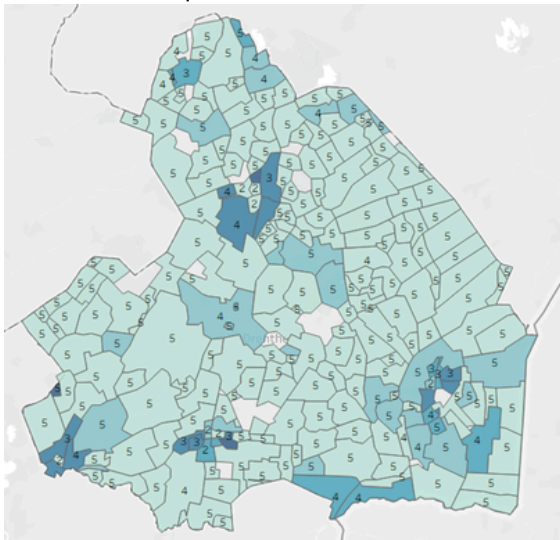
Beleving landelijk gebied in de provincie Drenthe

"Niet iedereen ervaart het landelijk gebied op dezelfde manier"

Jouw alinea tekst

Stedelijk en landelijk wonen, de cijfers vs. de perceptie

Mensen die in het landelijk gebied wonen, ervaren hun omgeving anders dan mensen die in de stad wonen. Trendbureau Drenthe onderzocht hoe stedelijk mensen hun eigen leefomgeving ervaren. Landelijk wordt door het CBS de stedelijkheid van een gebied bepaald door middel van een stedelijkheidsgraad die loopt van zeer sterk stedelijk (1) tot niet stedelijk (5). Deze indeling is gebaseerd op adressendichtheid. Dit is een landelijke graad. Noord-Nederland is echter gemiddeld minder dichtbevolkt dan bijvoorbeeld de Randstad. Daardoor sluit de landelijke indeling voor stedelijkheid niet goed aan bij de manier waarop de situatie in Noord-Nederland wordt ervaren.

Figuur 1: % stedelijkheidservaring komt niet overeen, weergegeven per postcode 4 gebied

Stedelijkheidsgraad CBS
1 - zeer sterk stedelijk   3 - matig stedelijk   5 - niet stedelijk
2 - sterk stedelijk   4 - weinig stedelijk

% 'ervaring komt niet overeen met CBS-indeling'
0% 100%

* Sommige postcodegebieden bevatten minder dan vijf respondenten. Houd er rekening mee dat de gepresenteerde cijfers een globaal beeld geven, en niet voor elke postcode representatief zijn.

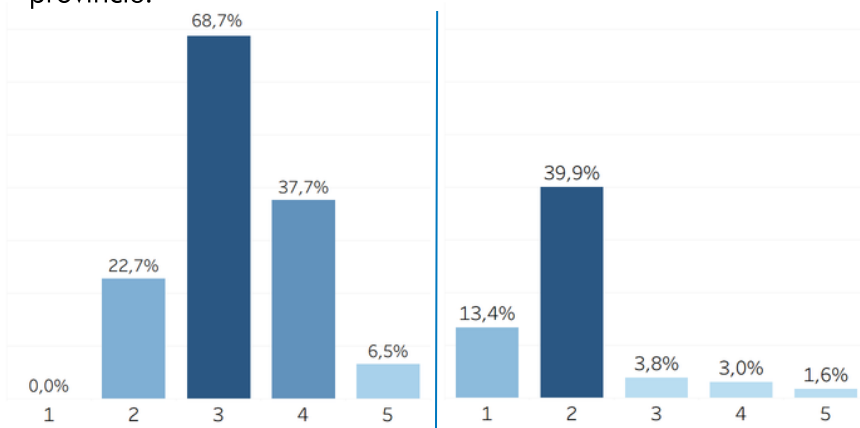
Op de kaart is te zien dat voor het grootste deel van de inwoners van Drenthe de stedelijkheidsindeling van het CBS overeenkomt met hoe zij hun leefomgeving zelf ervaren. Deze gebieden zijn lichtblauw weergegeven. In andere gebieden ervaren inwoners de mate van stedelijkheid anders dan volgens de landelijke norm wordt gemeten. Het gaat om gebieden die volgens het CBS in categorie 3 (matig stedelijk), 4 (weinig stedelijk) of 5 (niet stedelijk) vallen, maar door inwoners van de provincie als meer stedelijk worden ervaren. Met andere woorden: in Noord-Nederland ervaren mensen drukker gebieden als stedelijk, ook als dat volgens de landelijke norm niet zo is.

- Regio Assen: In de buitenwijken van Assen ervaren veel inwoners hun woonomgeving als meer stedelijk dan deze volgens de indeling is. Door de korte afstand tot de voorzieningen in Assen (werk, school, winkels, openbaar vervoer) maken mensen hier gemakkelijk gebruik van en ervaren het als onderdeel van hun leefomgeving.
- Regio Emmen: Emmen is een centrumstad met veel stedelijke voorzieningen en fungeert als voorzieningskern voor omliggende gebieden. Op papier is alleen het centrum van Emmen 'matig tot sterk stedelijk'. Inwoners ervaren echter tot op vrij grote afstand (o.a. in Sleen en Emmer-Compasuum) dat zij relatief stedelijk wonen, doordat zij dagelijks gebruikmaken van voorzieningen in Emmen.
- Regio Meppel: In Meppel wordt alleen het centrum van de stad gerekend tot 'sterk stedelijk'; daarbuiten schaal dit al snel af naar 'matig' tot 'niet stedelijk'. Door de aanwezigheid van een levendig centrum en voorzieningen zoals een treinstation en een ziekenhuis straalt de (ervaren) stedelijkheid vermoedelijk ook uit naar de buitenwijken van Meppel en zelfs naar enkele dorpen (o.a. Ruinerwold).

Beleving landelijk gebied in de provincie Drenthe

Een indeling voor het Noorden?

Op basis van de indeling van het CBS blijkt dat een groot deel van de Drenten ervaart in een meer stedelijk gebied te wonen dan de adressendichtheid weergeeft. In totaal ervaart 33,9% van de Drenten een andere mate van stedelijkheid dan het CBS toekent. Dit verschil komt vooral voor in categorie 3 (matig stedelijk). Een alternatief is het ontwikkelen van een nieuwe schaal die beter aansluit bij de provinciale context. Hierbij wordt alleen gekeken naar de adressendichtheid binnen Drenthe. Op basis daarvan worden opnieuw vijf gelijke groepen onderscheiden, van zeer sterk stedelijk (1) tot niet stedelijk (5). Met deze nieuwe indeling ervaart nog slechts 12,3% van de Drenten een andere mate van stedelijkheid dan door het CBS wordt toegekend. Wanneer de indeling beter aansluit bij de lokale situatie, kunnen beleidsmaatregelen en voorzieningen beter worden afgestemd op de kenmerken van gebieden binnen de provincie.

Figuur 2: % stedelijkheidservaring komt niet overeen met landelijke indeling (links), en Drentse indeling (rechts).

Functies van het landelijk gebied

We vroegen leden van het Drents Panel op welke manier zij gebruikmaken van het landelijk gebied in hun omgeving. Daarbij maken we onderscheid tussen mensen die vinden dat ze zelf in een landelijk gebied wonen en mensen die vinden dat zij in een meer stedelijk gebied wonen. Op hoofdlijnen komen de antwoorden van deze twee groepen overeen; omgeving, fietsen en wandelen worden vaak genoemd. Mensen uit stedelijk gebied lijken het landelijk gebied vooral op te zoeken voor specifieke activiteiten (recreatie, hardlopen, bos). Ook noemen ze relatief vaker het gebruik van de auto. Mensen uit landelijk gebied gebruiken de omgeving – logischerwijs – vaker voor dagelijkse activiteiten (wonen, tuin, huis, etc.).

Conclusie

We vroegen leden van het Drents Panel of zij hun woongebied zouden omschrijven als landelijk of stedelijk. Voor de meeste inwoners van Drenthe komt hun ervaring overeen met de indeling van het CBS. Voor sommige Drenten is dit echter niet het geval. In de meeste gevallen gaat het hierbij om inwoners die aan de rand van een stad wonen of in een dorp in de buurt van een stad. Zij ervaren – waarschijnlijk door de aanwezigheid en bereikbaarheid van stedelijke voorzieningen – dat zij stedelijker wonen dan op basis van de adressendichtheid aan dit gebied wordt toegekend.

Door in vervolgonderzoek rekening te houden met de bevolkingsdichtheid binnen de provincie kan Trendbureau Drenthe beter aansluiten bij de perceptie van Drentse inwoners. Dit biedt lokale beleidsmakers een realistischer beeld van de ruimtelijke verschillen binnen de provincie, waardoor beleid gericht kan worden ontwikkeld en middelen effectiever kunnen worden ingezet.